

KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček! Po jejich vyplnění hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu sekretariátu katedry.

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucího práce Posudek oponenta

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Hlavenková Iveta

Název práce: Ideologická analýza skupinových ideologií: působení lékařské ideologie v seriálu Ordinance v růžové zahradě

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Reifová Irena

Pracoviště: IKSŽ KMS UK FSV

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Bez komentáře

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	3
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	4
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	5
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Diplomová práce Ivety Hlavenkové se ptá na případné ideologické implikace populární kultury, konkrétně pak současného českého seriálu z produkce TV Nova Ordinance v růžové zahradě. Téma je správně otevřeno konceptem skupinové ideologie Teuna van Dijka, kde je ideologie chápána jako oblast produkce dominantního významu vázaného na jiný než třídní typ nerovnosti ve společnosti. Vedle správné volby obecného rámce se ale teoretický úvod i analytické kapitoly vyznačují řadou nepřesností, nedotaženými místy, neústrojnými pasážemi i faktickými chybami.

Přestože jde o analýzu dominance určité sociální skupiny (tj. nikoli o hegemonické ovládnutí, které je páteří celého sociálního řádu), autorka opakovaně směřuje kritické třídní a neutrální netřídní pojetí ideologie (ačkoli je na str. 25 sama rozlišuje). Uchyluje se potom k extrémním tezím, podle nichž se významy legitimizující a utvrzující nerovnost mezi lékařem a odběratelem zdravotnických služeb podílejí na reprodukci samotného kapitalistického uspořádání společnosti (str. 9, 102, 103). Nedořečené a neobhájené jsou také teze o reprezentaci světa v seriálové televizní fikci, kdy je role seriálů vysvětlována nesprávnými pojmy: "ideologická a propagandistická manipulace" na str. 12, televize jako nástroj "přímé politické kontroly" na str. 14. Zásadnější bylo sumarizovat poznatky o podílu realistického zobrazení na ideologickém efektu a prozkoumat součásti tzv.

"dominantní spekulativní" v analyzovaném seriálu. Koncept realismu je však zmíněn jen okrajově ve zvláštním spojení "Reprezentace realismu je užívána jako ..." (str. 14), aniž by práce odkazovala na praotce myšlenky vztahu realismu a ideologie Colina McCabea a podrobněji s ní pracovala. V teoretickém úvodu jsou i další problematická místa. namátkou: Gramsci rozhodně nežil v letech 1985-88, na str. 16 je nesprávně použitý pojem "ekonomický determinismus", v práci figurují spekulace o reakcích předpokládaného publika (str. 19), řeší se tu rozpor mezi seriálovým obrazem a realitou zdravotnictví, což by spíše patřilo do optiky kultivační teorie... Vybrané poznatky o televizním seriálu jako komunikačním kanálu v kapitole 2 jsou podané v zásadě kvalitně, na str. 36 se mohla objevit definice pojmu "obraz" ve filmové řeči, stejně tak později (str. 48) schází výklad pojmu "mizanscéna" pro daný účel.

Analytická část (kapitoly 3-6) je roztržena, obsahuje řadu metodologických pokusů, které nejsou řádně dopracované. Proflínají se pokusy o analýzu částí audiovizuálního textu s útržky jiných metod a celek netvoří přesvědčivou jednotu. Rozbor narativní image herců a odbočka k výstupu představitelů jedné z hlavních postav Čestmíra Mázla (Petr Rychlý) v reklamě je neústrojná a odvádí od tématu, stejně je to s kapitolou věnovanou textu úvodní písně (kde se navíc pracuje s poměrně svévolným subjektivním porozuměním). Kapitoly 5 a 6 textu neprospívají - bez vysvětlení jsou v nich místo textuální analýzy útržky výzkumu momentů produkce. Kapitola 5 pracuje s korekturami odborného poradce ve scénáři - bohužel na neprůkazně malém množství materiálu tří poznámek poradce MUDr. Fišera. Kapitola 6 se chce věnovat analýzám výroků lékařů v sekundárních textech, přičemž je jejich zdrojem jeden článek z Lidových novin. Řádně zvládnutá je paradigmatická analýza příběhů vybraných pacientek (str. 73-92) - až na osobní dojmy zapracované do interpretace posledního příběhu Saši (str. 86). Dobře hajitelná je také výsledná typologie pacientek (trpitelky, suverénky, tvrdohlavé, pokorné, vděčné) a technologie výzkumu, kterou k ní autorka dospěla a zahrnuje ji do přílohy (str. 62).

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	4
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	2
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	4
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 7. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 7)	5
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

V práci se vyskytují desítky překlepů a nezapadajících větných polokonstrukcí - kritická časová tíseň se v tomto bodě projevila velmi silně. Místy nelze odlišit, co je překlep a co je faktická chyba ve jméně - viz. "název kapitoly 1.5 (Althusser) nebo poznámka na str. 85, kde se objevuje nepochopitelná zkomolenina jmen Ernesta Laclaua a Chantal Mouffeové. Odkazy na literaturu v textu mají předešlou podobu, místy je nadužívána sekundární citace "přes" dostupnější publikaci: např. str. 25, 26; místy odkazy scházejí (např. Eco, Fiske na str. 26). Kapitola věnovaná sémiotickému rozboru úvodní znělky posatrádá oporu v literatuře, ačkoli se nabízí publikace s podtitulem Semiotics and television drama. Nejšťastnější nejsou ani rozhovory s odbornými poradci v přílohách, v nichž se objevují odchylky od výzkumného rozhovoru k otázkám po míněních a názorech respondentů.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla v závislosti na průběhu obhajoby klasifikována stupněm velmi dobře nebo dobře.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Jak lze vysvětlit provázanost podpory lékařské ideologie a stability kapitalistického statu-quo jako celku?
5.2	Proč došlo ke kombinaci několika metod, které primárně nezkoumají ideologické významy v textu, ale jiné aspekty (narativní image herce, produkční procesy ...)?
5.3	Jak lze komentovat velké množství překlepů a chyb ve jménech?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – **velmi dobře** – **dobře** – **nedoporučuji k obhajobě**

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum:

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!